

Bij alle therapeutische maatregelen moeten wij er echter den nadruk op leggen, dat nergens een schematische therapie afdoende zal kunnen helpen — overal moet de behandeling in belangrijke mate door ervaring en orthopaedische intuïtie worden aangevuld. De hier geschetste middelen geven ons de mogelijkheid op jeugdigen leeftijd met een platvoettherapie te beginnen en vele patiënten op lateren leeftijd voor een pijnlijk en hartnekkig euvel te behoeden.

SAMENVATTING

Na een korte bespreking van den aangeboren platvoet wordt het ontstaansmechanisme van den op jeugdigen leeftijd verkregen platvoet besproken. Er wordt met nadruk op het belang van de vroegtijdige behandeling van den statischen platvoet gewezen. De therapeutische mogelijkheden worden hierna uiteengezet.

Résumé

Après une courte discussion du pied plat congénital, l'auteur parle du mécanisme génétique du pied plat, survenant chez les enfants. Il insiste sur l'importance du traitement précoce du pied plat statique. Ensuite vient un exposé des possibilités thérapeutiques.

Zusammenfassung

Nach einer kurzen Besprechung über den congenitalen Plattfuss, wird auf den Entstehungsmechanismus des im jugendlichen Alter erworbenen Plattfusses eingegangen. Es wird ausdrücklich auf die Wichtigkeit der frühzeitigen Behandlung des statischen Plattfusses hingewiesen. Die therapeutischen Möglichkeiten werden danach dargelegt.

Summary

After a short discussion on the congenital flat foot follows the discussion on the mechanism of the beginning of flat foot acquired at an early age. Emphasis is laid upon the importance of a timely treatment of the static flat foot. The therapeutic possibilities are then enumerated.

November 1942

EEN NIEUWE ZALF VOOR DE SCABIESBEHANDELING

DOOR DR. M. K. POLANO, HUIDARTS TE 'S-GRAVENHAGE

Uit de vele artikelen 1) 2) 3) 4), die in de eerste helft van het vorige jaar over de scabiesbehandeling zijn verschenen, is gebleken dat het mogelijk is op vele verschillende wijzen een scabieslijder binnen afzienbaren tijd te genezen. Anderzijds bleek geen dezer methodes geheel te bevredigen.

Dit schijnt de beschrijving van een zalf te rechtvaardigen die met behoud van een voldoende genezingspercentage, de mogelijkheid biedt op aangename wijze de patiënten van hun scabies te bevrijden.

Motiveering van de samenstelling der zalf

Het is een algemeen erkend feit, dat men een scabieslijder kan genezen door gedurende eenigen tijd zwavel in voldoende hoeveelheid in de oppervlakkige huidlagen te doen dringen. Gezien de bezwaren, die aan de meest gebruikelijke zalfbases verbonden zijn,

1) HERMANS, N. T. v. G. 86, 626 en 854, 1942.

2) VLEUGELS SCHUTTER, N. T. v. G., 86, 789, 1031, 1942.

3) VAN PUTTE, N. T. v. G., 86, 789, 921, 1942.

4) LOMMEN, N. T. v. G., 86, 920, 1942.

onderzocht ik de bruikbaarheid van een emulsie van het type O/W als vehikel voor de zwavel.

Met de volgende grondstoffen was het mogelijk een bevredigende zalf samen te stellen: *Lanettewas N*, deze stof bestaat voornamelijk uit cetylalcohol waaraan nog zwavelzure vetalcoholaten als emulgatoren zijn toegevoegd. Uit *Lanettewas N* en water kunnen emulsies van het type O/W worden bereid. Een emulsie van *Lanettewas*, zwavel en water alléén bleek echter bij inwrijven in de huid de zwavel te vroeg los te laten, zoodat zij in rolletjes van de huid afviel.

Cetiol extra is een mengsel van vloeibare wassen, in casu esters van onverzadigde vetzuren en hogere alcoholen; in consistentie gelijkt het op een dunne olie. Door aan de uit *Lanettewas N* en water bestaande zalfbasis *Cetiol extra* toe te voegen, kon een zwavelzalf worden bereid, die goed in de huid dringt. De kleinste hoeveelheid *Cetiol extra*, die dit goede effect kan bewerken, bleek $1\frac{1}{2}$ deel *Cetiol extra* op 1 deel *Lanettewas N* te zijn. 1)

Sulfur praecipitatum is het voornaamste medicament van de zalf. Het is noodzakelijk het amorphe *sulfur praecipitatum* te nemen; het rhombisch gekristalliseerd *sulfur depuratum* en *sublimatum* doen de zalf „zanderig” aanvoelen. Zij veroorzaken huidirritatie en dringen onvoldoende in de huid *).

Acidum salicylicum, een keratolyticum, werd toegevoegd om het dringen van de zalf in de huid te bevorderen; verder werkt het desinfecteerend bij secundaire pyodermieën. Bovendien verhindert het salicylzuur, dat de zalf beschimmelt; het is noodig aan emulsies van het type O/W steeds een bederfwerend middel toe te voegen.

Bereiding van de zalf

Men smelt de *lanettewas* en de *cetiol* op een waterbad en roert daarna het salicylzuur en vervolgens de zwavel onder de gesmolten vetten. Er ontstaat dan een geel papje. Hieraan voegt men ineens de geheele hoeveelheid water, dat vooraf tot 70° verwarmd is, toe. Na goed omroeren giet men de massa in een ongeglazuurden, porceleinen mortier over en roert voortdurend tijdens het afkoelen. Bij ongeveer 40° C. begint de massa stijf te worden. Het is noodzakelijk intensief te roeren op het oogenblik, dat de emulsie stijf wordt; dit waarborgt een goede verdeling van de zwavel in de zalf. Het recept van de zalf ziet er als volgt uit (de aanwijzingen voor den apotheker zijn cursief gedrukt en kunnen, als het recept eenmaal bekend is, worden weggelaten):

Cerae Lanettae N 30; *Cetioli extra* 45; *liquefac in balneo mariae, adde*: acid. salicyl. 10; sulf. praecip. 60; *tere, adde deinde*: aquae comm. aëris 70° C. 155; *refrigera, tere ut fiat cremor*; DS. ad us. ext.

Door toevoeging van 30 druppels lavendelolie kan men deze vrijwel reuklooze zalf welriekend maken.

De behandeling geschiedde op de volgende wijze: na een douchebad en wassing met zeep werd de patiënt van den hals af benedenwaarts geheel met de zalf door een verpleegster(ger) ingewreven. Het is zaak niet te veel zalf tegelijk te nemen, daar er dan „rolletjes” op de huid ontstaan. Bij goede toepassing verdwijnt de zalf vrijwel geheel in de huid. De twee volgende dagen werd de patiënt ingesmeerd met zalf en baadde niet; den vierden dag kreeg hij weer een douchebad en trok de meegebrachte schoone kleeren aan; de gebruikte kleeren en het beddegoed werden door den Gemeentelijken Geneeskundigen Dienst gedesinfecteerd.

1) Mochten er moeilijkheden zijn bij de levering van *Cetiol extra*, dan kan men dit door *Oleum sojae* of *Oleum rapae* vervangen, zonder dat dit iets afdoet aan de bruikbaarheid van de zalf. Gezien de huidige vetpositie lijkt het me alleen bij uiterste noodzaak verantwoord om spijsvetten voor zalfbereiding te gebruiken.

*) *Noot bij de correctie*: Helaas zijn er in den laatsten tijd moeilijkheden bij de levering van *sulfur praecipitatum* ontstaan.

Steeds werden, behalve de lijders, ook de gezinsleden behandeld, die nog niet waren aangetast.

Op deze wijze werden 50 patiënten met duidelijke verschijnselen van scabies behandeld; de huisgenooten zonder verschijnselen, die mee behandeld werden, zijn niet in de statistiek opgenomen. Bij geen van de patiënten ontstond een recidief, 31 waren bij het einde der behandeling vrij van jeuk, 10 patiënten hadden nog jeuk, die zonder verdere behandeling verdween en bij 9 bestond er een lichte irritatie van de huid, die door poedering met talcum of behandeling met een indifferent schudmengsel genas.

Wanneer wij dit resultaat toetsen aan den eisch: „*tuto, cito et iucundo*”, dan kunnen wij zeggen dat aan het „*tuto*” zeker voldaan is. Immers, de genezingskans, volgens VAN DER WAERDEN berekend, bedraagt 98.1 pCt. \pm 1.9. Ook met het „*cito*” is in voldoende mate rekening gehouden. Afgezien van enkele ééndaagsche kuren, die alle bezwaren op ander gebied opleveren, zijn bij de gebruikelijke scabieskuren eveneens drie of meer dagen voor de behandeling noodig. Het „*iucundo*” kan men van verschillend standpunt bekijken. Voor den patiënt zijn van belang: 1e. dat de *jeuk snel verdwijnt*, 2e. dat er *geen medicamenteus eczeem* na de genezing van de scabies blijkt te bestaan, 3. dat hij gedurende de kuur zijn *werk kan blijven doen*, 4e. dat hij zijn *kleeren niet bederft*, 5e. dat men van de behandeling *zoo min mogelijk door den reuk bemerkt*. De jeuk verdwijnt op voldoende snelle wijze. Slechts in 9 gevallen was nabehandeling van licht-eczemateuse huidveranderingen noodig, die snel genazen. Zijn wat deze eerste twee criteria betreft dus de resultaten in vergelijking met andere kuren goed te noemen, wat de laatste drie betreft overtreft de aanbevolen behandelingsmethode ver alle andere kuren. Het mitigal, dat tot dusverre als het aangenaamste middel gold, heeft nog altijd het bezwaar, dat het vettig is en een onaangename reuk verspreidt, terwijl de huid na inwrijving met de reukelooze lanettewaszalf volkomen droog aanvoelt.

Voor hen die de kuur verstrekken moeten — arts, apotheker en fonds — gelden bij het „*iucundo*” nog de vraag naar de kosten der behandeling en de verkrijgbaarheid van de bestanddeelen der zalf. Deze *kosten* zijn afhankelijk van den prijs der zalf, den duur der kuur, en van de noodzakelijkheid de patiënten al dan niet vóór en na de kuur te baden. Wat het eerste betreft, de zalf is veel goedkooper dan mitigal en weinig duurder dan de andere zwavelzalven. Een bad voor en na de kuur is voor de meeste scabiespatiënten aanbevelenswaardig, volstrekt noodzakelijk voor de genezing der scabies is het niet: in een andere inrichting behandelde ik 20 patiënten op de boven beschreven wijze, echter zonder bad. Op het genezingspercentage scheen dit geen invloed te hebben, het aantal gevallen van irritatie was wat grooter. Waarschijnlijk wordt dit veroorzaakt door het feit, dat bij ontbreken van het bad na afloop van de kuur de zwavelzalf niet zoo grondig uit de huid gewassen wordt. Waar er geen afzonderlijke behandelingscentra voor scabies zijn, is echter de mogelijkheid om ook zonder baden genezing te verkrijgen van groot belang.

Volstrekt noodzakelijk blijft het, alle gezinsleden, ook zij die nog niet zijn aangetast, tegelijkertijd te behandelen en om kleeren en bedde-

goed hetzij te laten desinfecteeren, hetzij eenigen tijd buiten gebruik te stellen en goed te luchten.

SAMENVATTING

Beschrijving van een behandelingsmethode van scabies, waarbij gebruik wordt gemaakt van een salicylzwavelemulsie in een uit lanette-was N, cetiol extra en water bestaande zalfbasis. De grondstoffen zijn nog verkrijgbaar. Gezien het hooge genezingspercentage en den geringen last, dien de patiënten van de behandeling ondervinden, komt de beschreven zalf in aanmerking om, ook als de grondstoffenpositie weer normaal zal zijn, de gebruikelijke antiscabiosa te vervangen.

Résumé

Description d'une méthode thérapeutique de la gale, dans laquelle on fait usage d'une émulsion de salicyl-soufre, dans un excipient basal consistant en cire de lanette, cetiol extra et eau. Ces substances sont encore à se procurer. Etant donné le pourcentage élevé des guérisons et le peu d'inconvénients que les malades éprouvent du traitement, le pomade en question pourra remplacer les médicaments antiscabieus usuels, même quand les ingrédients seront présentes à la normale.

Zusammenfassung

Es wird eine Behandlungsmethode der Skabies beschrieben, wobei man sich einer Salicyl-Schwefelemulsion in einer aus Lanettenwachs, Cetiol-extra und Wasser bestehenden Salbengrundlage bedient. Die Rohstoffe sind noch erhältlich. In Anbetracht des hohen Heilungsprozentsatzes und der geringen Beschwerde, welche die Patienten von der Behandlung haben, kommt die beschriebene Salbe in Betracht — auch wenn die Situation der Rohstoffe wieder normal sein wird — die üblichen Antiskabiosa zu ersetzen.

Summary

Description of a method of treating scabies, where use is made of a salicyl-sulphur emulsion with a salve basis consisting of lanette wax, cetiol extra and water. The raw materials are still available. Considering the high percentage of cures and the slight inconvenience suffered by patients thus treated, the salve described may be taken into consideration for replacing the generally used antiscabiosa, even when the procuring of raw materials will be normal again.

November 1942

CASUÏSTISCHE MEDEDEELINGEN

EEN GEVAL VAN LUCHTEMBOLIE POST ABORTUM MET GEPROTRAHEERD BELOOP

DOOR W. SWAGER, ASSISTENT

Uit de Universiteits-Vrouwencliniëk te Amsterdam

HOOFD: PROF. M. A. VAN BOUWDIJK BASTIAANSE

Eenigen tijd geleden werd een patiënte in bewusteloozen toestand in de Amsterdamsche Vrouwencliniëk opgenomen. De familie gaf de volgende anamnese: Patiënte was 27 jaar, ongehuwd en zwanger. Zij woonde buiten Amsterdam, was dien dag naar Amsterdam gekomen en plotseling onwel geworden ten huize van iemand, die waarschijnlijk een poging tot abortus provocatus had ondernomen.